

Sygn. akt XII Gz 574/13

POSTANOWIENIE

Dnia 03 grudnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Gdańsku XII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Bożena Kachnowicz – Kokot

Sędziowie: SSO Ewa Górniak

SSO Jolanta Safader – Skwarlińska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 03 grudnia 2013 roku w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko E. D.

w przedmiocie skargi pozwanej o wznowienie postępowania

na skutek zażalenia pozwanej E. D.

na postanowienie Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 25 kwietnia 2013 r. w przedmiocie odrzucenia skargi o wznowienie postępowania, sygn. akt VI GC 2485/12

postanawia:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt XII Gz 574/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2013 r. Sąd Rejonowy w Gdyni na podstawie art. 410 § 1 k.p.c. w zw. z art. 403 § 2 k.p.c. odrzucił skargę pozwanej E. D. o wznowienie postępowania zakończonym prawomocnym wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy w Gdyni w dniu 17 stycznia 2012r. w sprawie oznaczonej sygnaturą akt VI GC 1344/11, uznając iż podstawa wznowienia wskazana przez pozwaną została sformułowana w sposób odpowiadający ustawie, lecz w rzeczywistości nie występuje.

W uzasadnieniu Sąd I instancji wskazał, iż wyrok w sprawie VI GC 1344/11 został wydany w dniu 17 stycznia 2012 r., zaś opinia biegłego sądowego wydana w dniu 22 sierpnia 2012r. w sprawie VI GC 1621/10, na którą powołuje się pozwana E. D., nie jest środkiem dowodowym, który mógłby stanowić podstawę wznowienia postępowania przewidzianą w art. 403 § 2 k.p.c. Ten środek dowodowy powstał po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie VI GC 1344/11 i nie może stanowić podstawy do wznowienia postępowania. To, że skarżąca dowiedziała się o nowej okoliczności na podstawie opinii biegłego sporządzonej już po uprawomocnieniu się wyroku, nie może być podstawą do wznowienia postępowania. Wznawianie postępowań zakończonych prawomocnym wyrokiem, na podstawie ocen zawartych w opiniach kolejnych biegłych, sporządzanych już po uprawomocnieniu się orzeczenia, przedłużałoby proces w nieskończoność, uzależniając jego zakończenie od aktywności stron nie w czasie jego trwania lecz po zakończeniu procesu. Sąd Rejonowy stwierdził, iż nic nie stało na przeszkodzie aby pozwana w toku postępowania

w sprawie VI GC 1344/11 złożyła wniosek o dopuszczenie dowodu z dokumentacji księgowej (...) Spółki z o.o. oraz z opinii biegłego sądowego na okoliczność m.in. czasu właściwego do zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości dłużnika. Ponadto, Sąd Rejonowy zauważył, iż w oparciu o opinię z dnia 22 sierpnia 2012 r., Sąd Rejonowy w Gdyni nieprawomocnym wyrokiem z dnia 01 marca 2013 r. wydanym w sprawie VI GC 1621/10 uwzględnił powództwo zasądając od pozwanej E. D. na rzecz wierzyciela kwotę 48.908,86 zł wraz z ustawowymi odsetkami oraz kosztami procesu.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniosła pozwana E. D., zarzucając :

1. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 410 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i ustalenie, że wskazane przez pozwaną w skardze o wznowienie postępowania podstawy wznowienia postępowania rzeczywiście nie istnieją wbrew zgromadzonemu materiałowi dowodowemu, z którego wynika, iż strona pozwana wskazała zgodnie z treścią przepisów zarówno podstawy do wznowienia postępowania, jak też udowodniła ich istnienie, a także wykazała ich ewentualny wpływ na wysokość i zasadność zasądzonych przez Sąd roszczenia, co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy,
2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 410 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i uznanie, iż skarga pozwanej podlega odrzuceniu mimo, że skarga została oparta na ustawowej podstawie, była dopuszczalna i wniesiona w terminie, co mogło mieć istotny wpływ na wynik postępowania,
3. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 410 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię i dokonanie merytorycznej oceny podstawy do wznowienia postępowania, mimo iż z treści przepisu wynika, iż Sąd I instancji dokonuje kontroli wniesionej skargi pod kątem proceduralnym, a nie merytorycznym albowiem umożliwienie Sądowi na etapie dopuszczalności skargi kontroli merytorycznej podstaw wznowienia spowodowałoby de facto przejście przez Sąd na etapie badania dopuszczalności skargi o wznowienie uprawnień do jej merytorycznego rozstrzygnięcia, co nie było zamiarem ustawodawcy, który nie przypadkiem podzielił rozpoznawanie skargi o wznowienie na dwa etapy, etap jej dopuszczalności kończący się jej przyjęciem do rozpoznania lub odrzuceniem z przyczyn formalnych i etap merytorycznej decyzji zakończony jej oddaleniem lub uznaniem za zasadną, co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżąca wniosła o:

1. uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gdyni w celu rozpoznania skargi o wznowienie postępowania w sposób merytoryczny na rozprawie,
2. zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne, w związku z czym nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 403 § 2 k.p.c. można żądać wznowienia w razie późniejszego wykrycia prawomocnego wyroku, dotyczącego tego samego stosunku prawnego, albo wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Zważyć należy, że skarżąca wskazała powyższy przepis jako podstawę wniesionej przez nią skargi o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem wydanym przez Sąd Rejonowy w Gdyni w dniu 17 stycznia 2012r. w sprawie oznaczonej sygnaturą akt VI GC 1344/11.

Zaakcentować należy, że Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 29 stycznia 1968r., I CZ 122/67, OSNCP 1968, nr 8-9, poz. 154, stwierdził że samo sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie nie oznacza, że

skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia. Dlatego też konieczne jest zbadanie, czy twierdzenia skargi będą stanowiły taką ustawową podstawę, np. czy nowe dowody są istotnie nowe. Dopiero gdyby badanie skargi na posiedzeniu niejawnym dało dla skarżącego wynik pozytywny, należałoby wyznaczyć rozprawę, w przeciwnym zaś wypadku należy postanowieniem skargę odrzucić.

W ocenie Sądu Okręgowego, Sąd pierwszej instancji prawidłowo przyjął, iż jakkolwiek podstawa wznowienia wskazana przez pozwaną została sformułowana w sposób odpowiadający ustawie (art. 403 § 2 k.p.c.), to jednak w rzeczywistości nie występuje.

Możliwość wznowienia postępowania na podstawie art. 403 § 2 jest uzależniona, jak trafnie wskazał Sąd pierwszej instancji, od zaistnienia łącznie trzech przesłanek:

- wykrycia po uprawomocnieniu się wyroku nowych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które istniały w toku postępowania, ale nie zostały w nim powołane,
- możliwości ich wpływu na wynik sprawy,
- niemożności skorzystania z nich przez stronę w poprzednim postępowaniu.

Pojęcie „wykrycia” środków dowodowych, z których strona nie mogła skorzystać w postępowaniu, odnosi się nie tylko do dowodów wówczas istniejących, lecz nieznanymi stronom, ale także dowodów, których w czasie poprzedniego postępowania nie można było powołać, gdyż dopiero po jego zakończeniu pojawiła się możliwość ich przeprowadzenia (np. ze względu na rozwój nauki). Z przepisu art. 403 § 2 k.p.c. wynika, że późniejsze wykrycie okoliczności faktycznych lub środków dowodowych może stanowić podstawę wznowienia postępowania tylko wówczas, gdy te okoliczności lub dowody pozostają potencjalnie w związku przyczynowym z wynikiem sprawy (w szczególności dotyczącą podstawy faktycznej powództwa - zob. postanowienie SN z dnia 24 maja 1982 r., II CO 1/82, OSP 1984, z. 2, poz. 27), a strona nie mogła z nich skorzystać.

Ocena, że strona nie mogła w poprzednim postępowaniu powołać określonych okoliczności faktycznych i środków dowodowych, powinna być, w świetle stanowiska szeroko prezentowanego przez Sąd Najwyższy, dokonywana według wzorca obiektywnego. Określona w art. 403 § 2 k.p.c. podstawa skargi o wznowienie postępowania nie zachodzi, jeżeli w poprzednim postępowaniu istniała obiektywna możliwość powołania się na okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, a zaniechanie strony w tym przedmiocie było następstwem jej zaniedbań, opieszałości, zapomnienia czy błędnej oceny potrzeby ich powołania (por. postanowienie SN z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 807/98, LEX nr 78214 i postanowienie SN z dnia 12 lutego 2004 r., V CZ 2/04, niepubl.).

W uzasadnieniu postanowienia z dnia 4 marca 2005 r., III CZP 134/04 (Lex nr 151652) Sąd Najwyższy stwierdził natomiast, że wykrycie okoliczności faktycznych lub dowodów, które poza przesłanką ich nieujawnienia w postępowaniu prawomocnie zakończonym, powinno być dla strony skarżącej "nieujawnialne". Fakty zaś ujawniane, czyli te, które strona powinna znać, tj. miała możliwość dostępu do nich, nie są objęte hipotezą tego przepisu.

W orzecznictwie przyjmuje się zgodnie, że podstawą wznowienia nie może być środek dowodowy, który powstał dopiero po uprawomocnieniu się orzeczenia (por. uchwałę SN z dnia 21 lutego 1969 r., 7 III PZP 63/68, OSNC 1969, nr 12, poz. 208 i postanowienia SN: z dnia 15 września 2005 r., II CZ 78/05, niepubl., z dnia 14 lutego 2007 r., II CZ 120/06, niepubl., z dnia 30 maja 2007 r., I CZ 40/07, niepubl.).

Odnosząc powyższe uwagi do realiów rozpoznawanej sprawy stwierdzić należy, że powoływany przez pozwaną E. D. dowód z opinii biegłego sądowego wydanej w dniu 22 sierpnia 2012r. w sprawie VI GC 1621/10, nie jest środkiem dowodowym, który mógłby stanowić podstawę wznowienia postępowania przewidzianą w art. 403 § 2 k.p.c. Ten środek dowodowy powstał po uprawomocnieniu się wyroku w sprawie VI GC 1344/11 i nie może stanowić podstawy do wznowienia postępowania. Analiza akt sprawy VI GC 1344/11 wskazuje na to, że brak było jakichkolwiek przeszkód do złożenia przez pozwaną w tejże sprawie wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego sądowego. Pozwana

w sprzeciwie od nakazu zapłaty wniosła o przeprowadzenie szeregu dowodów. Nie istniały zatem żadne obiektywne przeszkody, które uniemożliwiały jej złożenie także wniosku o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego. Zaznaczyć przy tym należy, że pozwana nie zaskarżyła wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 17 stycznia 2012 r., a zatem pozwana zaniechała swoich podstawowych uprawnień.

W myśl zaś przepisu art. 410 § 1 k.p.c. sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.

Jak już wyżej wskazano, w orzecznictwie zostało utrwalone stanowisko, że dla uznania, iż skarga opiera się na ustawowej podstawie wznowienia nie jest wystarczające samo sformułowanie podstawy wznowienia w taki sposób, by odpowiadało ono treści przepisów określających podstawę wznowienia, tj. art. 401 – 403 k.p.c. (por. postanowienie SN z dnia 19 grudnia 2003 r., III CZ 130/03, niepubl.). W postanowieniu z dnia 26 marca 2004 r., IV CZ 29/04 (niepubl.) Sąd Najwyższy stwierdził, że skarga o wznowienie postępowania, w której wprawdzie wskazano podstawy wznowienia w sposób odpowiadający ustawie, ale przytoczone w niej twierdzenia co do faktów mających usprawiedliwić żądanie wznowienia postępowania, nie obejmują okoliczności hipotetycznie określonych w art. 401-403, podlega odrzuceniu jako nieoparta na ustawowej podstawie wznowienia. Z kolei w postanowieniu z dnia 31 marca 2004 r., III CZ 13/04, niepubl. Sąd Najwyższy przyjął, że skarga powołująca jedynie werbalnie przepis art. 403 § 1 k.p.c., w rzeczywistości nie jest oparta na ustawowej podstawie, a w postanowieniu z dnia 22 lipca 2004 r., IV CO 10/04 (niepubl.), że nie jest spełniony wymóg oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli okoliczności, które miałyby uzasadniać wskazaną ustawową podstawę w istocie tej podstawy nie wypełniają. Dalej, w postanowieniu z dnia 28 października 1999 r., II UKN 174/99 (OSNP 2001, nr 4, poz. 133) Sąd Najwyższy przyjął, że sformułowanie podstawy wznowienia w sposób odpowiadający przepisom art. 401 - 404 k.p.c. nie oznacza oparcia skargi na ustawowej podstawie wznowienia, jeżeli już z samego jej uzasadnienia wynika, że podnoszona podstawa nie zachodzi. Taka skarga jako nieoparta na ustawowej podstawie wznowienia podlega odrzuceniu. Stanowisko to podzielił Sąd Najwyższy w postanowieniach z dnia 15 czerwca 2005 r., IV CZ 50/05 (Lex nr 533865) i z dnia 5 października 2005 r., II CZ 85/05 (niepubl.).

W nowszym orzecznictwie przyjmuje się wręcz, że ocena, czy skarga opiera się o ustawową podstawę wznowienia, nie ogranicza się do badania, czy okoliczności wskazane przez skarżącego dają się podciągnąć pod przewidzianą w ustawie podstawę wznowienia, lecz obejmuje badanie i ustalenie, czy podstawa wznowienia rzeczywiście istnieje (por. postanowienia SN: z dnia 19 maja 2005 r., II CZ 41/05, niepubl., z dnia 10 lutego 2006 r., I PZ 33/05, OSNP 2007, nr 3-4, poz. 48, z dnia 14 grudnia 2006 r., I CZ 103/06, niepubl., z dnia 30 maja 2007 r., I CZ 40/07, niepubl. oraz wyrok SN z dnia 16 maja 2007 r., III CSK 56/07, LEX nr 334985).

Mając na względzie powyżej zaprezentowane stanowisko judykatury, stwierdzić należy, że w przedmiotowej sprawie zaistniały podstawy do odrzucenia skargi pozwanej o wznowienie postępowania. Pozwana powołała się na dowód z opinii biegłego sądowego sporządzony na potrzeby postępowania sądowego w sprawie oznaczonej sygnaturą akt VI GC 1621/10, który to środek dowodowy z przyczyn wyżej przedstawionych nie jest środkiem dowodowym, który mógłby stanowić podstawę wznowienia postępowania przewidzianą w art. 403 § 2 k.p.c.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy podzielił ustalenia Sądu I instancji, i uznał zaskarżone postanowienie za prawidłowe.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na mocy art. 397 § 2 k.p.c. w zw. z art. 385 k.p.c., orzekł jak w sentencji postanowienia.